

Hvordan bli leverandør til Sandefjord kommune?

Agenda:

- Sandefjord kommune som innkjøper
- Innkjøpsstrategi, bærekraft og lokal leverandørutvikling
- Regelverket, ny forskrift og mulighetsrommet
- Hvilke krav og kriterier vil markedet møte fra Sandefjord kommune?
- Hva er viktig for leverandørene ved tilbudsinnlevering?
- Videre utvikling; de store linjene
- Vi vil bli bedre og ønsker tilbakemeldinger fra lokale leverandører

Sandefjord kommune som innkjøper

- ❖ Sandefjord kommune kjøper hvert år inn varer, tjenester og bygg- og anleggsanskaffelser for ca 1,5 milliarder kroner.
- ❖ Anskaffelser gjennomføres etter følgende prinsipper:
  - I tråd med lov og forskrift, formålsparagrafen og de grunnleggende prinsipper - regelverket
  - Følge etiske retningslinjer for å sikre etisk adferd
  - Følge interne retningslinjer og prosedyrer for innkjøp
  - Stille krav til universell utforming, miljø og samfunnsansvar ihht politiske vedtak som:
    - ✓ Kommuneplan, inkludert kommuneplan for klima og energi 2019-2031
    - ✓ Seriositetsbestemmelser
    - ✓ Strategisk næringsplan
    - ✓ Plaststrategi

Anskaffelsesstrategi og handlingsplan

❖ **«Sandefjord kommunes anskaffelser gjennomføres på en formåls effektiv, kostnadseffektiv og bærekraftig måte i henhold til lover og regler.»**

➤ **Bærekraft**

- ✓ Miljø
- ✓ Samfunnsansvar
- ✓ Seriositet
- ✓ Lærlinger
- ✓ Utenforskap

➤ **Lokal leverandørutvikling**

- ✓ Lokalt næringsliv gjøres bedre i stand til å inngi konkurransedyktige tilbud og å oppnå større konkurranse i markedet.
- ✓ Informasjon og kunnskap
- ✓ Oppdeling av konkurranser – tilrettelegging
- ✓ Frivillig kunngjøring og lokale konkurranser
- ✓ Loss – review samtaler
- ✓ Markedsdialog

❖ Formålsparagrafen (LOA §1)

- ❖ Loven skal fremme effektiv bruk av samfunnets ressurser. Den skal også bidra til at det offentlige opptrer med integritet, slik at allmennheten har tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte

Kommunens ressurser

Leverandører sine ressurser

Bærekraft

Utvikling av marked

Samfunnskonsekvenser

❖ Integritet og tillit

- Sammen fremover
  - ✓ vi må tørre å utvikle markedet, vi er avhengig av et godt marked
- Ansvarlighet
  - ✓ Våre anskaffelser er et verktøy for samfunnsutvikling
- Åpenhet
  - ✓ Opptrer vi med integritet, har vi ingenting å frykte med åpenhet
  - ✓ Åpenhet skaper tillit og trygghet – gir rom for utvikling
  - ✓ Nøkkelen til et velfungerende marked er åpenhet

❖ < 100 000 unntatt regelverket

❖ Mellom 100 000 og 1,3 mill

➤ Grunnleggende prinsipper (LOA §4)

- ✓ Konkurransen
- ✓ Likebehandling
- ✓ Forutberegnelighet
- ✓ Etterprøvbarhet
- ✓ Forholdsmessighet

➤ Ingen prosedyrekrav, men protokoll skal føres

❖ Mellom 1,3 mill og 2,3 mill

- Åpen tilbudskonkurransen
- Krav til prosedyre og protokoll

❖ Over 2,3 mill

- Åpen eller begrenset anbudskonkurransen
- Nasjonal kunngjøring + TED
- Bygg og anlegg 57,8 mill
- ✓ Krav til prosedyre og protokoll

Likebehandling

Diskriminering

Åpenhet

Habilitet

Lik vurdering av alle

Ny forskrift – skjerpede krav til klima og miljø

- ❖ Nye bestemmelser med virkning fra 2024 (Del 1, altså fra 100 000):
- ❖ **§7-9 Klima og miljøhensyn i offentlige anskaffelser**
- ❖ 1) Krav og kriterier etter denne bestemmelsen skal ha som mål å redusere anskaffelsens samlede klimafotavtrykk eller miljøbelastning.
- ❖ 2) Oppdragsgiver skal vekte klima- og miljøhensyn med minimum 30%
- ❖ 3) Der oppdragsgiver angir tildelingskriteriene i prioritert rekkefølge, bør klima- og miljøhensyn være blant de tre høyest prioriterte.
- ❖ 4) Tildelingskriterier etter andre og tredje ledd kan erstattes med klima- og miljøkrav i kravspesifikasjonen, dersom det er klart at dette gir en bedre klima- og miljøeffekt og dette begrunnes i anskaffelsesdokumentene. Dersom oppdragsgiver ikke prioriterer i tråd med tredje ledd, skal det stilles klima- og miljøkrav i kravspesifikasjonen, og dette skal begrunnes i anskaffelsesdokumentene.
- ❖ 5) Forpliktelsen til å stille krav eller kriterier etter denne bestemmelsen gjelder ikke dersom anskaffelsen etter sin art har et klimaavtrykk og en miljøbelastning som er uvesentlig og dette begrunnes i anskaffelsesdokumentene.
- ❖ **18-1 (1) skal lyde:**
- ❖ 1) Oppdragsgiveren skal velge tilbud på grunnlag av det beste forholdet mellom pris eller kostnad og kvalitet. Dersom klima- og miljøhensyn ikke brukes som tildelingskriterium etter § 7-9 andre ledd, kan oppdragsgiveren også velge tilbud på grunnlag av den laveste prisen eller den laveste kostnaden.

Mulighetsrommet – tilrettelegging for lokale leverandører

❖ Mulighetsrommet:

- Under 100 000 – unntatt regelverket
- Under nasjonal terskelverdi – «frivillig kunngjøring/lokalt kunngjøring»
- Plikt til å vurdere å dele opp leveranser i deler /grupper (lovfestet)
- Velge tildelingskriterier som kan premiere lokal tilknytning
  - ✓ Leveringstid
  - ✓ Responstid
  - ✓ Lokal kunnskap
  - ✓ Miljø

	2023	i %	2024	i %
Sandefjord	68	25,4	79	25,3
Vestfold	41	15,3	48	15,4
Øvrige	159	59,3	185	59,3
Antall aktive avtaler	268	100	312	100

❖ Utfordringsbildet:

- Monopolisering
- Ofte et krav til leveranseerfaring som selskap
  - leveranse kritiske varer og tjenester
- Små konkurranser kunngjøres ikke (< 1,3 mill)

Hvilke krav og kriterier vil markedet møte fra Sandefjord kommune?

❖ Kvalifikasjonskrav

- Knyttet til leverandøren

❖ Krav og kriterier knyttet til:

- Kvaliteten på varen eller tjenesten som kjøpes
- Merkantile betingelser
- Leveringsbetingelser

❖ Økt fokus på krav og kriterier knyttet til samfunnsansvar og bærekraft

- Etske
- **Miljø**
- Lønns- og arbeidsvilkår
- Seriositetskrav

Sandefjord kommune – Miljøkrav og -tildelingskriterier

❖ Miljøkrav/kriterier i alle anbudsmaler

- Kvalifikasjons- eller kontraktskrav
  - ✓ Miljøledelsessystem (unntak)

➤ Miljøkrav til vare eller tjeneste som anskaffes

- ✓ Varierer avhengig av hvilken vare/tjeneste som anskaffes og modenhet i gjeldende marked
- ✓ **Vil møte økende fokus på miljøkriterier**
  - Transport – nullutslippsteknologi - anleggsplass
  - Sirkulærøkonomi – resirkulering – gjenvinning
  - Reduksjon av plast
  - Bærekraftige materialvalg
  - Energibesparelse
  - Livssyklus analyse (LCA)

➤ Miljøkriterier

- ✓ I alle konkurranser med mindre tilsvarende krav gir en bedre klima- og miljøeffekt

Miljøledelse som kvalifikasjonskrav:

- ✓ «Det kreves at leverandøren er sertifisert for miljøledelse, i form av EMAS, ISO 14001, eller Miljøfyrtårn eller annen anerkjent sertifisert miljøledelse. Det er leverandørens ansvar å dokumentere at annen sertifisering er tilsvarende.
- ✓ Oppdragsgiveren skal godta annen dokumentasjon for tilsvarende kvalitetssikringstiltak eller miljøledelsestiltak dersom leverandøren ikke har mulighet til å få slike attester innen fristen, og dette ikke skyldes leverandøren selv. Dette forutsetter at leverandøren dokumenterer at disse tiltakene tilsvarer de etterspurte kvalitetssikringsstandardene eller miljøledelsessystemene eller -standardene.»

Miljøledelse som kontraktskrav:

- ✓ Dersom leverandøren ikke allerede er sertifisert etter et anerkjent system for miljøledelse (f.eks. ISO 14001, EMAS, eller Miljøfyrtårn), forplikter leverandøren seg til å starte en prosess for å bli sertifisert innen (dato). Dersom slik igangsettelse ikke er gjort innen fristen, eller virksomheten ikke er sertifisert innen oppgitt dato, anses dette for å være et vesentlig kontraktsbrudd. Det er leverandøren som bærer risikoen for at virksomheten oppfyller kravene, og blir sertifisert.”

Miljøledelse som tildelingskriterie:

- ✓ Leverandøren skal redegjøre for sitt miljøledelsesystem og bruk av dette i gjennomføringen av leveransen, samt eventuelle miljøsertifiseringer.
- ✓ Leverandøren skal beskrive hvordan miljømessige vurderinger ivaretas, og hvordan miljø og bærekraft implementeres i gjennomføringen.

❖ Økende grad av krav til miljømerker:

❖ Bedre metoder vil føre til økende bruk av LCA/EPDer i tildelingskriterier:

- Eksempel: Asfalt – EPD (Environment Product Declaration)
- EPD – dokument som oppsummerer miljøprofilen til et produkt, gjennom råvarer, transport og produksjon
  - 16 000 tonn asfalt i året -> 176 000 kg CO2 equivalent reduksjon i utslipp per år
  - Evaluering på Pris + EPD påslag
- Byggebransjen kommet lengst mtp EPD, men kommer for fullt også i andre bransjer

Hva er viktig for leverandørene ved tilbudsinnlevering?

Hvor finner man konkurransene?

- Doffin - Abonnere på varsler – uten kostnad
- Mercell - Abonnere på varsler – kostnad, men gratis å levere tilbud
- Sandefjord kommune sine hjemmesider

Hvordan gå frem?

- Følge aktivt med på kanalene – gratis, men tidkrevende
- Ta aktivt kontakt med relevante personer – proaktiv oppsøking av kommuner/fylkeskommuner
- Bransjesamarbeid – underleverandør eller flere små gi tilbud sammen

Hva kreves / er viktig?

- Svar på det som etterspørres?
- Still spørsmål om noe er uklart
- OBS ! Oppdragsgiver er pliktig å avvise ved mangler ved leverandør eller tilbud – avklar derfor før tilbudsfrist

Hva er viktig for leverandørene ved tilbudsinnlevering?

Innhold

Anskaffelsesstrategien vår

Prinsipper ved anskaffelser

Bli en av våre leverandører

Lenker

Dokumenter

Om oss

Kvalifikasjonskrav

- Må oppfylles
- Svar - dokumenter
- Ikke oppfyllelse -> avvisning pga forhold ved leverandøren

Minimumskrav (SKAL/MÅ krav)

- Må oppfylles
- Svar - dokumenter
- Ikke oppfyllelse -> avvisning pga forhold ved tilbudet

Tildelingskriterier

- Evalueres - karaktersettes
- Svar på det som etterspørres

Mulige påvirkningskanaler

- Utlyste markedskonferanser – veiledende kunngjøringer
- Bruk muligheten for å stille spørsmål tidlig i tilbudsfasen hvis kvalifikasjonskrav ol er for strenge mtp nyetablerte selskap - avklar minimum dokumentasjonskrav

Videre utvikling...

Regelverk i endring!

- Forenklingsutvalg knyttet til anskaffelsesregelverket (KS, NHO, DFØ, UiB)
- NOU I & II
- Siste høringsfrist utgangen av august
- Ny Lov om offentlige anskaffelser forventet å tre i kraft i 2026

Hvilke endringer er foreslått?

- 1 lov og 5 forskrifter -> 1 lov og 3 forskrifter (FOA blir innlemmet i LOA)
- Terskelverdi for Del I (lovens innslagspunkt) heves til 300 000 (fra 100 000)
- Del 2 fjernes, dvs likt regelverk fra 300 000 til EØS terskelverdi på 2,3 million
- Over EØS terskelverdi ingen endring, avhengig av EU, men noe språklig forenkling
- Krav til 30% vektning av miljø er skrotet i forslaget
- Noen dissenser i utvalget, spesielt knyttet til Bygg og anlegg

Hvilke konsekvenser?

- Enklere å tilrettelegge for lokale leverandører
- Færre regler å forholde seg til

Ny formålsparagraf

- Loven gir regler om fremgangsmåten for offentlige anskaffelser.
- Loven skal fremme effektiv og bærekraftig bruk av samfunnets ressurser.
- Dette innebærer blant annet at loven skal bidra til:
  - ✓ at oppdragsgiver får dekket behovet på en kostnadseffektiv måte
  - ✓ omstilling til lavutslipps-samfunn
  - ✓ at de miljømessige belastningene av offentlige anskaffelser reduseres
  - ✓ anstendige arbeidsforhold
  - ✓ konkurranse om offentlige kontrakter, herunder for SMB
  - ✓ at det offentlige opptrer på en tillitsvekkende måte
  - ✓ at arbeidet med å gjennomføre en anskaffelse står i et rimelig forhold til anskaffelses størrelse og betydning
  - ✓ å ivareta sikkerhet og beredskap

Ingen steder å gjemme seg...

- Nytt lovutkast
- Nye formålsbestemmelser
- Nye (politiske) forventninger
- Riksrevisjon og kommunerevisjon
- Mange som vil faget innkjøp vel – veiledning spretter ut
- Stort internasjonalt arbeid – standarder på vei
- Stadig tydeligere rettsliggjøring og betydelige rettslige konsekvenser
- Flere oppgaver – krav om utvidet kompetanse
- Stadig tihetere ressurser

Redde verden gjennom offentlige Anskaffelser?

- Klima og miljø
- Menneskerettigheter, arbeidslivskriminalitet, HMS
- Personvern og informasjonsikkerhet
- Universell utforming, lokal mat og lærlinger
- Innovasjon og næringsutvikling

SANDEFJORD
KOMMUNE

<https://www.sandefjord.kommune.no/naring/anskaffelser-i-sandefjord-kommune/>

**Sandefjord kommune
ønsker å bli bedre
– Innspill?**

Takk for meg!

Kontaktinfo: eva.iren.arntzen@sandefjord.kommune.no

Tlf: 94 14 11 21